

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljskih in dnevnih po praznikih. Posamezna številka Din 1[—], lanskoletne 2[—]; mesečna naročnina Din 20[—], zatlino 80[—]. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-69 in 80-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglas po tarifi in dogovoru.

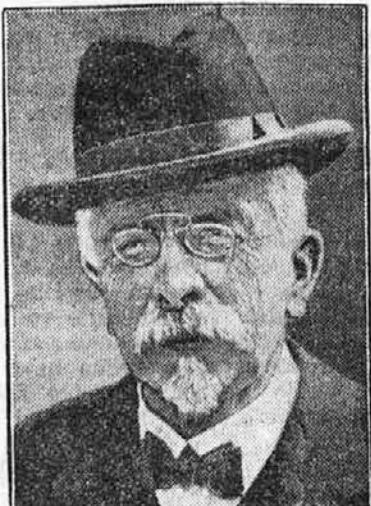
Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 129

Ljubljana, torek, dne 9. junija 1931

Leto II.

Renkin

Renkin, vodja belgijskih katoličanov, je po odstopu prejšnjega ministrskega predsednika Jaspar-a sestavil novo vlado v Belgiji.

Volitve za senat v Romuniji

Bukarešta, 7. junija. AA. Rador poroča: Danes so se v popolnem miru izvršile volitve 71 senatorjev. Volilna lista narodne unije je dobila veliko večino in bo imela 60 poslancev. Narodna kmetijska stranka jih dobi 8, disidenti liberalcev Georgeja Bratiana 1, neodvisni pa 2.

Prepoved termske kupčije z žitom na Ogrskem

Budimpešta, 8. junija. AA. Trgovinsko in poljedelsko ministrstvo namerava prepovedati termsko trgovino z žitom. S tem ukrepom naj bi vlada olajšala vnovčitev letošnje žetve. Žitni trgovci so mnenja, da bo to prvi ukrep k žitnemu monopolu.

»Pot nazaj« v Italiji prepovedan

Rim, 8. junija. AA. Italijanska vlada je prepovedala drugo Remarqueovo knjigo »Pot nazaj«. Ta čin je vzbudil v političnih krogih veliko začudenje.

Nemčija varčuje

Berlin, 8. junija. AA. Listi priobčujejo podrobne komentarje o pravkar izdanih ukrepih državne vlade za omiljenje položaja državnih financ. Kakor je znano, je vlada s temi ukrepi znižala plače uradnikov in namestencev, omejila socialne dajatve itd. Listi so mnenja, da so bila s tem narodu naložena nova bremena. »Vossische Zeitung« prihaja do zaključka, da so ti ukrepi napram obtemu političnemu položaju vendarle manjše zlo in da jih je treba zato izpolniti.

»Vorwärts« soglaša z apelom državne vlade na upniške države. Ostro pa obsoja socialne ukrepe in pravi, da je v vladi zavladal protisocialni duh.

Spor med Vatikanom in Litvo

Kovno, 8. junija. AA. Litovska vlada je izgnala nuncija Bartolinija. Vlada mu je v izgonnem odloku prepovedala, da potuje do nemške meje z železnico. Zato je nuncij Bartolini s svojim namestnikom Faiduttijem odpotoval v Eydtqunem v avtomobilu.

Rim, 8. junija. n. Izgon papeškega nuncija mons. Bartolinija iz Litve je izzval v vatican-skih krogih veliko ogorčenje še prav posebej, ker je ta incident edinstven v zgodovini vati-kanske diplomacije. Vendar pa prelom odnošajev med Vatikanom in Litvo ni bil nepričakovan. Ze nekaj mesecev so bili odnošaji med litovsko državo in katoliško cerkvijo zelo napeti. Nova litovska vlada pod vodstvom Smetona je zavrnila konkordat, ki ga je zaključila lanske leto prejšnja vlada. Pogajanja za ure-ditev tega spora so tekla že dva meseca. Mons. Bartini je odpotoval v Rim, kjer se je dolgo zadržal. Pred dvema tednoma je nenadoma odpotoval iz Rima litovski poslanik pri Vatikanu. To je bil prvi znak, da se bodo odnošaji med cerkveno državo in Litvo prekinili. Na posled-njem incidentu samem je končno čudno le to, da litovska vlada ni ob pravem času odpove-dala statuta, nego je nuncija enostavno izgnala iz Kovna. Pravijo, da je litovska vlada storila to zaradi tega, da bi preprečila eventuelne de-monstracije katoliške javnosti v Litvi.

Potres v Angliji in Belgiji

London, 8. junija. AA. Včeraj zgodaj zjutraj so zabeležili v južnovzhodni in južozapadni Angliji močne potresne sunke. Potres so čutili tudi v Belgiji, kjer je povzročil v Bruslju in v več drugih mestih precejšnjo paniko. Potres je trajal približno pol ure.

Pariz, 7. junija. AA. Davi so zabeležili v se-verni Franciji močne potresne sunke. V mestu Lille in v okolici so prebivalci v velikem strahu zbežali na ulice. Potres je spremljalo strahovi-to podzemsko bobnenje. Poročilo iz Londona pravi, da so čutili potres tudi v raznih angle-ških krajih.

Od Zagreba do Karlovca

Nj. Vel. kralj nadaljuje svoje potovanje - Od Siska do Karlovca - Navdušeni sprejemi

Glina, 7. junija. Danes ob tričetrt na 9. je prispel Nj. Vel. kralj iz Zagreba v Sisk. V imenu meščanov Siska in okoličanov je pozdravil Nj. Vel. kralja veleindu-strialec in banski svetnik Teslić, ki je v svojem govoru naglasil, da je prebivalstvo srečno, da more pozdraviti v svoji sredi svojega kralja Združitelja in Osvoboditelja. Nato je Nj. Vel. kralj v spremstvu odlič-nikov in g. Teslića stopil iz sijajno okra-sene postaje, kjer mu je prebivalstvo pri-pravilo veličasten sprejem. Navdušenje množice je bilo nepopisno.

Pred postajo je stal velik slavolok z na-pisom: »Živel kralj Jugoslavije!« Med bur-nimi vzkliki ljudstva je Nj. Vel. kralj se-del v avto. Po ulicah so se bile množice zgostile v širok špalir.

Tako je prispel Nj. Vel. kralj s svojim spremstvom do Gajve ulice. Tam sta sta-la dva slavoloka z napisom: »Živel kralj Aleksander!« Pred slavolokom so se bili zbrali zastopniki oblasti in korporacij, ki so svojega vladarja burno in navdušeno pozdravljali. Nj. Vel. kralj je nato stopil iz avtomobila in predenj je prišel mestni načelnik Mihelčič, da ga pozdravi. V svo-jem govoru je dejal, da je presrečen, da more v svojem mestu pozdraviti svojega vladarja. To je najradostnejši dan njegove-ga življenja. Isto mora reči tudi o prebi-valstvu, ki je svojemu vladarju hvaležno za vse velike dobrate, ki jih izkazuje na-rodu s svojo veliko očetovsko skrbjo.

Nj. Vel. kralj je nato peš krenil po Ga-jevi ulici in se razgovarjal z navzočimi meščani in kmeti. Tako je prišel do na-daljših treh slavolokov. K vladarju je pristopilo mnogo kmetov in mu zaupljivo in iskreno pripovedovalo o svojih prilikah.

V Petrinji

Petrinja, 7. junija. Prihod Nj. Vel. kra-lja v Petrinjo je bil triumfalen. Obakraj kraljevega avtomobila je jezдила kmet-ska konjenica, ki je spremljala svojega vla-darja v mesto. Mnogoštevilna društva in korporacije, Sokol, šolarji in gasilci so na-pravili gost špalir. Pred Nj. Vel. kralja je stopil svetnik svetovalec Stazić in pozdra-vil vladarja. V svojem govoru je naglašal brezkončno ljubezen in zvestobo prebi-valstva do svojega vladarja, ki izkazuje tako veliko očetovsko ljubezen za narod in do-movino. Nj. Vel. kralj se mu je ljubeznjivo zahvalil in nato stopil med kmete, s ka-terimi se je pristrčno razgovarjal.

Nato je Nj. Vel. kralj stopil v mestno hišo, kjer mu je načelnik mesta predstavil občinske zastopnike.

Na pragu mestne hiše je stopila k Nj. Vel. kralju starka Marija Markovičeva in prosila vladarja za podporo. Nj. Vel. kralj je ljubeznjivo odgovoril, naj napravi pis-meno prošnjo. Nato se je med burnim in navdušenim vzklikanjem množice pristrčno poslovil in sedel v avtomobil.

Od Gore preko Marinbroda v Prekope

Gora, 7. junija. Semkaj je prispel Nj. Vel. kralj s svojim spremstvom ob pol 11.

uri dopoldne. Ljudstvo je bilo navdušeno, da vidi v svoji sredi svojega vladarja, ki se je ljubeznjivo razgovarjal s kmeti, nato pa je med navdušenim vzklikanjem in pozdravljanjem nadaljeval pot.

V Gori je Nj. Vel. kralj stopil tudi v hišo, v kateri je bival njegov oče kot Pe-ter Mrkonjić. Potem je stopil v avto in na-daljeval pot proti Glavini, kjer se je pomu-dil kakih 20 minut.

Tu je hči pokojnega dobrovoljca Pokraj-ca izročila Nj. Vel. kralju lep šopek cvetic. Nj. Vel. kralj se je z njo ljubeznjivo raz-govarjal in se ji zahvalil. Nato je stopil med ljudi in se razgovarjal s Sokoli in dobrovoljci, ki jim je dal roko in vprašal, koliko jih je.

»Vsega skupaj nas je dvajset,« je odgo-voril neki dobrovoljec.

»E, alal vam vera!« je nato odgovoril kralj.

Marinbrod, 7. junija. Tudi tu je bil po-stavljen velik slavolok, okoli njega pa so se zbrali kmetje in šolski otroci. Nj. Vel. kralja je pozdravila učiteljica Dragica Iv-čević. Nj. Vel. kralj se je za pozdrav za-hvalil in se z njo ljubeznjivo razgovarjal.

Prekopa, 7. junija. Okoli lepega slavo-loka se je zbrala domala vsa vas in ljud-stvo je z velikanskim navdušenjem po-zdravilo Nj. Vel. kralja, ko se je tam usta-vil. V njihovem imenu je izpregovoril kmet Jure Alegić, ki je Nj. Vel. kralju izrekel dobrodošlico. Vladar se je ljubez-njivo razgovarjal s kmeti, nato pa je med vzklikanjem množice nadaljeval pot.

Od Topuskega preko Čemernice in Vrginmosta do Tušilovića

Topusko, 7. junija. Semkaj je prispel Nj. Vel. kralj ob 12:15. Sprejem je bil posebno lep in pristrčen in so se ga ude-ležile velike množice ljudstva. Nekaj kilo-metrov za Topuskom so vladarju priredili v gozdu kosilo.

Čemernica, 7. junija. Semkaj je prispel Nj. Vel. kralj okoli 14:30. Sprejem je bil veličasten. Vladarja je pozdravil banski svetnik Krkul in za njim župnik Bogdan Opačić. Vladar si je ogledal cerkev in se vpisal v njen letopis. Pri sprejemu se je opazalo zlasti veliko število kmet-skih Sokolov. Nj. Vel. kralju je neka deklica pre-dala šopek cvetic, nakar je med burnim vzklikanjem nadaljeval pot.

Čemernica-Vratnik, 7. junija. Nj. Vel. kralj je prispel semkaj ob 15. V imenu množice, ki je vladarja navdušeno pozdra-vljala, je izpregovoril župnik Stevan Čurčić, ki je obenem tudi starešina kmet-skega So-kola. Vladar se je razgovarjal s Sokoli in vprašal, ali je kaj dobrovoljcev. Da, so mu odgovorili, Vaso Milčić, Veličanstvo.

»Ajde, da ga vidim!« je odgovoril kralj. Tedaj je stopil k njemu logar Vaso. Vla-dar se je z njim dolgo in pristrčno razgo-varjal, nato pa se je med navdušenimi vzkliki in pozdravi ljudstva poslovil in na-daljeval pot.

Virgin most, 7. junija. Ob 15:15 je zbra-tna množica, ki je bila jako pestra, zagle-

dala avto, v katerem se je vozil Nj. Vel. kralj in ga je jela z burnimi vzkliki po-zdravljati. Ko se je avto ustavil, je stopil pred Nj. Vel. kralja načelnik Pera Crevar in izrekel v imenu ljudstva zahvalo, da je prišel obiskat svoje zveste. Navdušene množice so burno sprejele njegov govor. Nato je starešina kmet-skega Sokola dr. Rudolf Čop predal poročilo o delovanju Sokola, neka deklica pa je Nj. Vel. kralju izročila lep šopek cvetic. Med burnim po-zdravljanjem je nato vladar nadaljeval pot proti Vojišnji Gornji, kamor je prispel ob 15:25. Tudi tu ga je pozdravil ob vhodu velik slavolok. V imenu ljudstva je Nj. Vel. kralja nagovoril kmet Jovan Korač in se Nj. Vel. kralju zahvalil za vse, kar je storil za narod in domovino.

Vojnić, 7. junija. Semkaj je prispel Nj. Vel. kralj ob 15:40. V mestu je bil po-stavljen lep slavolok z napisom: »Zdravo kralj!« Na velikem trgu se je zbralo ne-kaj tisoč kmetov iz vse okolice, ki so vla-darja pozdravljali z velikanskim navduše-njem.

Na poti v Tušilović so ljudje prihajali z zastavami pred avtomobil Nj. Vel. kralja in ga navdušeno pozdravljali, toda zaradi po-manjkanja časa vladar ni mogel stopiti iz avtomobila in je nadaljeval pot.

Tušilović, 7. junija. Ob 16. je Nj. Vel. kralj prišel s svojim spremstvom. Veliko število kmetov je po vsej cesti napravilo širok špalir. Med burnim vzklikanjem in pozdravljanjem je pristopil k vladarju mestni načelnik Vladimir Dešurić in mu izrekel v imenu ljudstva dobrodošlico. Za njim je Nj. Vel. kralja pozdravil voditelj kmet-skega Sokola učitelj Skakavec. Nj. Vel. kralj se je pristrčno razgovarjal z njim in s kmeti in nato med burnim pozdravlja-njem nadaljeval pot v Cerovac, kjer ga je takisto sprejela mnogoštevilna množica kmetov in šolskih otrok s kmet-sko konje-nico, ki so napravili gost špalir. Ves okraj je bil v zastavi. Zaradi prekratkega časa se Nj. Vel. kralj ni mogel ustaviti in je počasi vozeč se nadaljeval pot proti Kar-lovcu, kamor je prispel ob 16:25.

Sijajen sprejem v Karlovcu

Karlovec, 7. junija. Na meji Karlovca je bil na mostu čez Mrežnico postavljen prvi slavolok z dobrodošlico Nj. Vel. kralju. Ves most je bil posut s travo in cvetjem, da je bil videti, kakor da bi bil pokrit s prekrasno preprogo. Prav tako je bil okra-šen tudi most čez Korano, kjer so se po-stavili v špalir šolski otroci, Sokoli, zastop-niki društev in korporacij.

Med nepopisnim vzklikanjem in navdu-šenjem se je Nj. Vel. kralj peljal v mesto. Pred Zorindomom je godba zasvrala himno, nato pa je mestni načelnik dr. Steinfeld s pristrčnimi besedami pozdravil Nj. Vel. kralja in mu izrekel dobrodošlico. Nato je neka triletna deklica deklamirala vladarju prigodno pesem. V slavnostni dvorani Zorindoma so potem Nj. Vel. kra-lju predstavili vse ugledne osebnosti Kar-lovca, v prvi vrsti mestne zastopnike, ban-ske svetnike, Sokole, zastopnike oblasti itd. Nato se je Nj. Vel. kralj podpisal v spominsko knjigo mesta Karlovca.

Sredi burnega navdušenja je nato vla-dar krenil skozi mesto in nadaljeval pot proti Draganiću, kjer se je zbrala velika množica kmetov. V njihovem imenu je vla-darju izrekel dobrodošlico načelnik Toma Domladovac. V svojem govoru je obljubil, da bo narod čvrsto sledil poti Nj. Vel. kralja in vedno stal za njim. Nato je neki mlad Sokolić izročil Nj. Vel. kralju krasen šopek črnih rož in mu poljubil roko. Vla-dar se mu je zahvalil in se nato sredi na-vdušenih ovacij odpeljal dalje proti Jastre-barskemu. Tudi tu se je bila zbrala zelo velika množica ljudstva iz kraja in okolice.

Med vihnim vzklikanjem se je nato vladar poslovil od ljudstva in krenil nazaj proti Zagrebu. V vseh krajih ob cesti, kjer je vozil kraljev avto, na vsej poti od Ja-strebarskega pa do Zagreba, so se spon-tano zbirali ljudje in z burnimi vzkliki da-jali duška svoji ljubezni do vladarja.

Okoli tričetrt na 7. zvečer se je Nj. Vel. kralj vrnil v Zagreb in se takoj odpeljal na dvor.

Nj. Vel. kralj in kraljica prihajata na teniški turnir Bukarešte z Zagrebom.

Sestanek v Chequersu

Nemške državne finance so v vedno obupnejšem stanju in vlada gospoda dr. Brüninga se mora zatekati že k najradikalnejšim odredbam in vendar še ni gotovo, če bo mogla najti rešitev iz teže, že skoraj obupno težke situacije. Nemški državni in finančni pa že celo pravijo, da sploh ni rešitve, če se ne olajša Nemčiji reparacijsko breme ali če se ji ne dovoli vsaj moratorij pri plačevanju reparacijskih plačil. Revizija Youngovega načrta in s tem reparacij pa je mogoča le s pristankom zaveznikov in to je oni veliki vzrok, da je prišlo do sestanka v Chequersu.

Po soglasnih časopisnih vestih ima ta sestanek samo informativen pomen in angleški ter nemški državni si naj enkrat prijateljsko povedo, kar jim teži srce. Na ta način naj se situacija razčisti, da se bo jasno videlo, kje je mogoče že takojšen sporazum in kje je sporazum sploh nemogoč. Jasno pa je, da se iz teh informativnih razgovorov pa mora razviti nekaj več in da bo sestanek v Chequersu na vsak način imel svoj pozitiven uspeh. Že samo to, da se prvič po vojni razgovarjajo v prijateljskem tonu angleški in nemški državni, že v tem je označena izredna važnost sestanka. Ta pa se more še silno povečati v hipu, ko bodo informativni razgovori pokazali prve obrise možnega skupnega dela. Tedaj pa se bo pričel kar sam od sebe ustvarjati novi politični program evropske in tudi svetovne politike in Nemčija se bo morala odločiti, če se nasloni na dežele zapadne demokracije ali pa upa na glavni dobiček, ki ga naj prinese družba s sovjetsko Rusijo. Poleg tega velikega programa, ki je pesem bodočnosti, pa se bodo obravnavala v letni rezidenčni angleškega ministrskega predsednika tudi čisto aktualna vprašanja današnje zunanje politike in ni izključeno, da se bo tudi za velik del njih našla ugodna rešitev.

Toda le v enem pogledu. Predvsem je že danes jasno, da ne more Nemčija računati na prav noben uspeh, če bi stavila svoje karte na nesoglasja med bivšimi zavezniki. Na krvavih poljanah utrjena vez je še vedno tako močna, da ne pripušča nobene takšne špekulacije. Vse kaže, da je dr. Brüning tudi veliko preveč preudaren politik, da bi zapravljaj čas s tako pogrešnimi računi.

Prav tako pa je jasno, da je spoštovanje mirovnih pogojev eden temeljnih pogojev za vsak sporazum. V začetku svetovne vojne tako lahkomišljeno izrečena beseda, da so mednarodne pogodbe le krpa papirja, ta beseda se ne sme nikdar več nekažnovano ponoviti. Pošteni sporazumi — in samo ti nekaj veljajo — so mogoči le med ljudmi, ki spoštujejo svoj podpis in ki drže dano besedo. To velja za posameznike prav tako, ko za države in zato vzbuja vsaka akcija proti mirovnim dogovorom takojšnje nezaupanje.

In reči treba, da je v Nemčiji dokaj strank, ki se na vse mogoče načine trudijo, da ohranijo to nezaupanje in da ga po možnosti še povečajo. V istem hipu, ko sta odpovala nemška državnik dr. Brüning in dr. Curtius v London, je »Stahlhelm« priredil velikansko demonstracijo za ono predvojnjo Nemčijo, ki je s svojim šovinizmom in imperializmom zagnala svet v krvavi metež. In da bi se namen te predvojnje manifestacije še bolj ponazoril, je nastopal med glavnimi akterji tudi bivši Kronprinz, ki je pri tej priliki pozabil na svojo slovesno dano besedo ob povratku v Nemčijo, da se ne bo več vtikal v notranje politično življenje Nemčije.

Političen razvoj v Nemčiji danes še ni dovršen in zaporedoma so napredovali pri ločitvah oni elementi, ki bi kar jutri najraje pričeli z novo vojno. Vse zaupanje in vsa čast, kakor so bili pokojni nemški državni Rathenau, Stresemann in drugi ter kakor je sedanjí kancler dr. Brüning, toda kdo ve, če ne bodo eno prihodnjih vlad že sestavljali moške skrajne desnice, ki so napisali na svoj prapor kot glavno geslo: revanšo do zadnjega moža!

Zato morajo biti bivši zavezniki previdni in zato ne more imeti sestanek v Chequersu tako dolgo nobenega pravega uspeha, dokler ne bo Nemčija prepričala svet o svoji dobri volji, da za vedno likvidira z vsemi imperijalističnimi stremiljenji predvojne Nemčije.

Sestanek v Chequersu je zato le uvod, ali uvod k velikemu in zgodovinskemu sporazumu evropskih narodov, ali pa — četek še bolj poostrene zunanje politične situacije v Evropi. Samo od nadaljevanja, ki ima slediti Chequersu v Nemčiji, je odvisno, kateri od obeh uvodov se pričinja.

Konferenca v Chequersu

Težaven gospodarski položaj v Nemčiji in v Angliji — Za rešitev krize je potrebno sodelovanje vseh vlad

London, 8. junija. AA. Razgovore med nemškimi in angleškimi državniki, ki so jih pričeli v Chequersu v soboto, so nadaljevali včeraj. Ministrskega predsednika Macdonalda sta spremljala zunanji minister Henderson in trgovinski minister Graham. Državniki so razpravljali o hudi gospodarski krizi, ki je zajela Nemčijo in druge industrijske države. Nemški ministri so poudarjali težak gospodarski položaj v Nemčiji in potrebo, da se ji priskoči na pomoč. Angleški ministri so naglašali mednarodni značaj sedanje gospodarske krize in njen poseben vpliv na Anglijo.

Snoči so objavili v Chequersu komunikate, ki pravi, da je rešitev sedanje gospodarske krize odvisna od mednarodnega sodelovanja.

V tem duhu bosta skušali vladi v tesnem sodelovanju z drugimi državami rešiti sedanjo gospodarsko krizo.

London, 8. junija. AA. Davi je sprejel angleški kralj nemškega kancelarja Brüninga in zunanjega ministra Curtiusa v avdijenci v Buckinghamski palači. Pozneje sta bila gosta na banketu v angleško-nemškem društvu. Banketu je predsedoval lord Reading. Popoldne bosta nemška ministra sprejeta v kraljevem inštitutu za mednarodna vprašanja. Nocoj pa bo banket v nemškem poslanstvu.

Ministra odpotujeta iz Londona jutri zjutraj.

London, 8. junija. AA. Reuter poroča: O razgovorih, ki se vrše v Chequersu med nemškimi in britanskimi državniki, je izšlo uradno poročilo, da se je na tem sestanku v Chequersu razpravljalo o vprašanju težkega gospodarskega položaja v Nemčiji. Britanski državnik, pravi to poročilo, so naglasili splošno gospodarsko krizo,

ki je zavladovala na vsem svetu, in tudi na posledice te krize v Veliki Britaniji. Delegati obeh držav so se sporazumeli, da je treba razen narodnostnih ukrepov, ki jih bo treba storiti za ublažitev krize, storiti tudi še druge stvari, da se zagotovi mednarodna pomoč. Nemška in britanska vlada bosta zato delali na tem, da premagata krizo s sodelovanjem z drugimi vladami.

Pariz, 8. junija. d. Francoski listi se podrobno bavijo z razgovori v Chequersu. Sauerwein pravi v »Matin«, da v Chequersu, kakor se zdi, ni bilo v političnem tehničnem oziru prav nič odločenega. Počakali bodo najbrž na konec potovanja ameriškega državnega tajnika Stimsona in potem šele načeli vprašanje reparacij in vojnih dolgov. Glede na bodoči razvoj si je hotela nemška vlada zagotoviti moralčno in politično podporo Londona in angleške delavske vlade ji že po svojih tradicijah pač ni odrekala svoje podpore, vendar pa se ni nič preveč vezala. Če pa že angleške simpatije nemških blagin ne bodo neposredno napolnile z gotovim denarjem, bi bilo vendar nevarno, pomen teh simpatij podcenjevati.

London, 8. junija. d. V diplomatičnih krogih so na splošno mnenja, da pri posvetovanjih v Chequersu niso nič končnoveljavnega sklenili. Pravijo, da so zaradi tega v neslužbenih nemških krogih nekoliko razočarani. Iz vsebine komunikacije sklepajo, da sta dr. Brüning in dr. Curtius zahtevala olajšanje sedanjega sistema plačevanja reparacij.

Berlin, 8. junija. AA. »Vossische Zeitung« poroča, da je angleški zunanji minister Henderson sprejel povabilo nemškega kancelarja Brüninga, naj poseti Berlin.

Jugoslovanski bojovníki v Franciji

Sijajen sprejem v Parizu — Navdušeni govori — »Prirodna sila Jugoslavije naj se združi s francosko inteligenco in delavnostjo«

Pariz, 7. junija. AA. Včeraj je federacija bivših francoskih bojovníkov priredila svojim jugoslovanskim bratom v orožju velik banket, ki mu je predsedoval minister Champetier de Ribes. Banketa se je udeležilo okoli 700 ljudi in je ves čas svirala godba 7. pešpolka.

V začetku banketa je minister de Ribes dvignil čašo in pozdravil Nj. Vel. kralju Aleksandru, kar so vsi prisotni sprejeli z burnim aplaudiranjem. Nato je pozdravil ministra Spalajkovića. Nato je pozdravil prijatelja francoskega naroda in za njim še druge navzoče jugoslovanske odličnike. Njegov govor je bil sprejet z burnimi ovacijami.

Nato je predsednik FIDAC-a Herault opravil nekatere odsotne funkcionarje in pozdravil jugoslovanske delegate in zastopnike, posebno ministra dr. Spalajkovića. Nato je sporočil pozdrav francoskemu zunanjemu ministru Briand, kar so navzoči sprejeli z navdušenimi vzkliki. Potem je pozdravil prisotne francoske odličnike, med njimi generala Henryja in odvetnika Giffierja. Posebno prisrčno je pozdravil narednika gospo Milinko, kar so navzoči sprejeli z burnim pritrditvjem. Govornik je med drugim dejal:

»Danes slavimo nov datum francosko-jugoslovanske prijateljstva. S pieteto se spominjamo vašega trpljenja, ki ga ne bomo nikoli pozabili. Ne bomo pozabili onih, ki so se borili na Kajmakčalanu in so tako utrlji pot zmagi. Gg. Čeda Mihajlović in Radosavljević sta živa vez med Francijo in Jugoslavijo. Dalje je obujal spomine na sprejem vzhodnih bojovníkov v Jugoslaviji. Naglašal je sorodnost obeh narodov in sličnost njihovih značajev.«

Blamaža dunajske policije

Bratislava, 8. junija. (o). »Narodny demnik«, organ Kramarjeve stranke v Bratislavi, prinaša pod naslovom »Brezuspešen napad Dunaja na dober glas Jugoslavije« sledeči članek: Na osnovi raznih prišepetavanj iz krogov hrvatske monarhistične emigracije je dunajska policija izkonstruirala kazensko razpravo proti trem Hrvatim, ki so jih obtožili, da so hoteli umoriti hrvatskega emigranta Perčeca na Dunaju. Ta je bil zaradi svojega protidržavnega delovanja obsojen na smrt in kontumaciam. Ko so bili omenjeni trije Hrvati pred nekaj meseci aretirani, je dunajska policija dala listom informacije, da so pripravljali atentat na Perčeca, ki ga je baje pripravila zagrebška policija, katera je celo podpirala atentatorje. Iz tega se je nato na Dunaju izimila prava kampanja proti Jugoslaviji. Ta kampanja naj bi prikrila dejstvo, da hrvatski monarhistični emigranti na Dunaju kujejo zarote proti Jugoslaviji in uživajo naklonjenost avstrijskih oblastev, zlasti policije. Proti trem Hrvatim naj bi služilo kot dokaz dejstvo, da so pri njih našli orožje in da so dalj časa stali pred hišo, kjer stanuje Perčec. Seveda je moralo dunajsko sodišče obtožence oprostiti. S tem je padla tudi obtožba, ki jo je dunajski tisk več dni širil proti Jugoslaviji. Dunajska policija je na ta način blamirana. Kakor smo izvedeli, bo imela ta njena blamaža tudi svoj diplomatični epilog. Za pametne ljudi v Avstriji bi moralo to biti pouk. Vsi različni dunajski emigranti iz Jugoslavije in Čehoslovake, ki na Dunaju rovarijo proti slovenskim sosedom Avstrije, imajo pri dunajski policiji močno zaščito in protekcijo. Pod to zaščito pa si dovoljujejo vse. Skrajni čas je, da Avstrija, če že nudi tem ljudem azil, ukrene potrebno, da jim onemogoči politične intrige in pustolovščine. To bi morala biti prva skrb dunajske policije, ne pa, da jim pomaga pri pripravljanih protidržavnih dejanjih proti slovenskim sosedom Avstrije.

Nato je v imenu bivših francoskih bojovníkov pozdravil bivše jugoslovanske borec g. Levis. Za njim je v imenu rezervnih oficirjev nazdravil Čeda Mihajlović ministru Champetieru de Ribes in se zahvalil za njegovo skrb, ki jo je pokazal za vojne oškodovance, ki so doprinesli svoje žrtve, da nam tako pribore svobodo. Za to svobodo smo se borili ramo ob ramo in smo tako dosegli zmago in z njo civilizacijo. Naše prijateljstvo izvira iz medsebojnega spoštovanja. Za dokaz, kako je ukoreninjena ta ljubezen do Francije v srcih nas vseh, je jugoslovanska mladina, ki je na lastno pobudo dosegla, da se je o priliki velike poplave v južni Franciji zbralo pri nas toliko denarja, da se bo z njim lahko zgradila v južni Franciji šola v srbskem slogu. Nato navede govornik prirodno bogastvo in gospodarske možnosti Jugoslavije, kjer bi se Francija mogla aktivno udeleževati, da bi se tako združile prirodne sile Jugoslavije s francosko delavnostjo in inteligenco.

Banket se je končal pozno v noč. Jugoslovanski bojovníki so danes nadaljevali pot v Lille.

Pariz, 8. junija. AA. Jugoslovanski bojovníki so včeraj prispeli v Lille, kjer so jih na postaji sprejeli zastopniki Vzhodnih bojovníkov. Ko so utihnili zvoki jugoslovanske in francoske državne himne, se je sestavila povorka, ki je korakala po mestu do spomenika mrtvim bojovníkom in spomenika ustreljenim meščanom mesta Lille. Tam so jugoslovanski zastopniki položili vence.

Jugoslovanski delegaciji je bil prirejen velik banket. Ob 19. je delegacija odpotovala iz Lille.

Dr. Anton Korošec v Romuniji

Beograd, 8. junija. k. Dr. Anton Korošec je odpotoval v kopališče Hercules v Romuniji, kjer se bo nekaj dni zdravil.

Premestitve v prometni službi

Beograd, 8. junija. AA. S sklepom prometnega ministra so premeščene poštno-telegrafsko-telefonske uradnice na lastno prošnjo: v Ljubljano Marija Režić, 9. skupina, iz Murske Sobote, in Josipina Mežik iz 9. skupine, v Smartno ob Paki pa Hedviga Edere iz 10. skupine iz Celja.

Kvirinal in Vatikan

Rim, 8. junija. AA. Italijanska vlada ni še odgovorila na note Vatikana, ki so jih predložili maja in junija. Informirani krogi pravijo, da Vatikan pripravlja novo noto in da bo izdal »belo knjigo« o sporu s Kvirinalom. Politični krogi menijo, da bodo diplomatski odnosi med Kvirinalom in Vatikanom najbrže prekinjeni.

Legitimistična akcija in Zita

Budimpešta, 8. junija. d. V političnih krogih je vzbujala veliko pozornost vest, da so ugledni legitimistični politiki dobili od bivše cesarice Zite po nadomestujočem dvornem mojstru brzojavna vabila za poset. Povabil pa niso dobili samo aristokratski legitimistični voditelji, temveč tudi meščanski legitimisti. V legitimističnih krogih pripisujejo tem vabilom velik pomen. Zaradi bližnjih volitev in volilne kampanje pa se bo poset izvršil šele meseca julija. O tem so legitimisti obvestili tudi cesaričnega dvornega mojstra. V političnih krogih mislijo, da se pripravljata nova legitimistična akcija.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 8. junija (d). Spreminjajoča se oblačnost, na jugu pretežno jasno, na severu tu in tam plohe in živahen zapaden veter; temperatura malo spremenjena.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo v domačih rokah

Na Dunaju je bila v soboto med zastopniki »Creditanstalt für Handel und Gewerbe« ter zastopniki skupine naših domačih denarnih zavodov ter industrijalcev podpisana pogodba, po kateri preide ves večinski paket delnic Ljubljanskega Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo z vsemi večinskimi delnicami velikih njenih industrij v Dravski banovini v last jugoslovanske pogodbenne skupine. Delnice so bile kupljene po tečaju 200, ki odgovarja njih notranji vrednosti. Pogodba je že pravomočna in je s tem prešel eden največjih denarnih zavodov v Sloveniji v domače roke. Zato bo tudi temu primerno spremenjen upravni svet in nadzorstvo zavoda.

S prehodom Kreditnega zavoda v domače roke je storjen velik korak naprej na polju naše gospodarske osamosvojitve. Kajti ni postal naš samo eden največjih denarnih zavodov, temveč tudi vse velike industrije, na katere ima Kreditni zavod merodajen vpliv. Te industrije so za vse gospodarstvo Dravske banovine največje važnosti in naravnost narodna in državna potreba pa je nastala, da pride Kreditni zavod z vsemi svojimi industrijami v narodne roke, ko je postala gospodarica v »Creditanstaltu avstrijska vlada. Jugoslovanski listi, vsem na čelu »Jugoslovanski Lloyd«, so to tudi takoj z vso energijo zahtevali in ta njih zahteva je sedaj v polni meri izvršena.

Ni bila lahka naloga rešiti vsa vprašanja, ki se bila v zvezi z nakupom tako velikega podjetja, toda dobra volja je v primeroma kratkem času premagala vse težave. Na inicijativo bana dr. Marušića se je ustanovila posebna skupina naših denarnih zavodov ter vodilnih industrijalcev, ki je izvedel vso akcijo in podal pogodbo. Med denarnimi zavodi pripada glavna udeležba Banovinski hranilnici in Ljubljanski Mestni hranilnici. Preskrbljeno pa je tudi, da bo popolnoma varovana kontinuiteta v Kreditnem zavodu, kar je tudi največje važnosti.

Samo pozdraviti je, da je prišel tudi Kreditni zavod s svojimi industrijami v domače roke, kar bo brez dvoma v največjo korist vsemu gospodarstvu v Dravski banovini.

Nov gradbeni zakon

Beograd, 8. junija. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra za zgradbe po zaslišanju predsednika ministrskega sveta podpisal v Zagrebu gradbeni zakon. Ta zakon kot splošni okvirni zakon vsebuje splošne predpise, ki veljajo za vse države ter navodila, kako se bodo na osnovi tega zakona izdelali potrebni gradbeni predpisi in pravilniki za vsa mesta in za vse kraje. Ti predpisi in pravilniki naj dobijo zakonito moč.

Zakon ima štiri dele: Prvi del določa predpise za mesta in trge, drugi za vasi, tretji za industrijske in rudarske naselbine, kopališča, zdravilišča, klimatične in turistične kraje, četrti del pa vsebuje prehodne in končne določbe.

Prvi del zakona vsebuje 1. splošne odredbe, 2. urejuje osnove, na katerih naj se izdelajo regulacijski načrti, gradbeni načrti ter odredbe o postopku izdelave le-teh, 3. ureditev predpisov, ki se tičejo gradbenih rajonov, gradbenih con, zaščitnih predpisov, nasadov, namakanja, arhitektonskih zgradb, notranjih zgradb, 4. predpise higijenskega značaja za poedine zgradbe, 5. tehnične predpise glede gradbenega materiala in zidanja zgradb, 6. ureditev zemljišč, na katerih se gradi, predpise glede garancij in apropiacije, 7. predpise o parcelaciji zemljišč, izdelavi parcelacijskih načrtov in uporabi zemljišč za javne potrebe, 8. predpise o komasaciji za grupiranje zemljišč, ki ne ustrezajo predpisom ter nepravilnih zemljišč, delitev predpisom odgovarjajočih zemljišč po odredbah tega zakona, izdelava komasacijskih načrtov ter predpise o stroških za njihovo izvršitev, 9. predpise o odobritvi gradnje in o uporabi zgradbe, o gradbenem nadzoru ter končne odredbe, 10. predpise o gradbenih takсах in plačilu stroškov, o gradbenih odborih in njihovi sestavi, 11. predpise o izvršitvi ekspropriacije, o pogodbah ter o pogodbenih postopkih, 12. predpise o obveznostih in omejitvah gradbenih pravil in njih zahteve, pravilnik o oddaljenosti zgradb od javnih objektov in ustanov, prepoved gradbe za časa izdelave regulacijskih načrtov ter prepoved gradnje za časa regulacije rek in potokov, 13. predpise o graditvi pločnikov, vodovodov, kanalov, načina njihove izvršitve in uporabe ter stroškov in 14. določbe o fondu za izvršitev regulacije.

Drugi del zakona vsebuje splošne predpise o ureditvi vasi, o zidavi novih naselbin, o vaških poteh, o pristojnosti oblastev, o izdelavi in odobritvi načrtov za zidavo zgradb, odredbe za izdelavo pravilnikov, predpise o asanacijah.

Tretji del zakona vsebuje odredbe za ureditev in graditev industrijskih naselbin, kopališč, zdravilišč ter klimatičnih in turističnih krajev. Dalje odredbe o pristojnosti za odobritev gradnje.

Četrti del zakona vsebuje prehodne in končne odredbe. Zakon stopi v veljavo, ko se objavi v Službenih novinah, in dobi obvezno moč 6 mesecev po objavi.

Nov zakon

Beograd, 8. junija. AA. Nj. Vel. kralj je podpisal in proglasil zakon o prodaji še nedozorelih poljedelskih pridelkov. (Zakon objavimo jutri v celoti. Ured.)

Spomenik slovenskemu glasbenemu vodniku

Odkritje spomenika Juriju Flejšmanu na Beričevem

Ljubljana, 8. junija.

Na Beričevem, v majhni vasi med St. Jakobom in Dolskim ob Savi pri Ljubljani se je večeraj popoldne vkljub žalostnemu, nelepemu vremenu vršila lepa, pomembna slavnost. Pri rojstni hiši Jurija Flejšmana, prvega slovenskega skladatelja in početnika slovenske umetne pesni, se je vršilo odkritje spomenika temu velikemu, svetlemu, krivično pozabljenemu oblikovalcu slovenskega duhovnega obraza. Od blizu in od daleč so prišle množice, predvsem preprosti kmečki domačini iz bližnje in daljne šentjakobske okolice, potem pevska društva iz Ljubljane, iz Domžal, iz Kamnika in od drugod, nadalje mnogo glasbenikov in umetnikov, predstavnikov oblasti — na cesti pred malo vasico se je zgrnila množica, kakršna pride Beričevemu pač redkokdaj v goste. Svet na tem koncu naše domovine je tako lep, da njega lepote skoraj niti dež in megla ne moreta izprati in zakriti, človeku je še sredi mokrega polja bolj dobro kakor na suhem v mestu — in tako je vse slavlje poteklo v duhu tiste židane volje in tistega preprostega, neskaljenega optimizma, ki tako bogato diha iz Flejšmanovega dela. Preden se je izoblikoval sprevod, je železničarska godba »Sloga« zaigrala prihajajočim gostom v pozdrav, potem so domači solarčki zapeli slavljenčevega »Metuljčka« in »Pomladi«, domači pevski zbor pa pod vodstvom pevovodje Zabavnikarja »V Gorenjsko oziraj se skalnato stran«. Potem se je sprevod napotil na spodnji konec vasi, kjer stoji Flejšmanova rojstna hiša in tam se je razvil glavni del slavlja. Najprej so združeni pevski zbori Hubadove župe pod vodstvom Zorka Preloveca veličastno zapeli »V gorenjsko oziraj se«, potem je na govorniški oder stopil domačin Ivan Grad, predsednik pripravljalnega odbora, in pozdravil občinstvo, predvsem zastopnika prosvetnega oddelka banške uprave Andreja Rapeta, zastopnika sreskega poglavarstva Ketteja, ravnatelja Glasbene Matice Hubada, in starostor Hubadove župe dr. Švigelja. Po tej otvoritvi je mala Avseeva Francka iz Kleč pogumno deklamirala Peruzijevo »Slava Juriju Flejšmanu«, na kar je nastopil pesnik Ivo Peruzzi, prečital najprej pozdravne brzojavke, ki so jih poslali glasbeniki Janko Barle iz Zagreba, dr. Anton Schwab iz Celja in Anton Grum z Vrhnike, potem pa povzel slavnostno besedo. Peruzzi je med drugim izjavil:

»Flejšmanova mladost je potekala v času temne reakcije dunajske samovlade, v dobi okrutnih činov Bachovih huzarjev. Naš jezik ni imel javne pravice, slovenska beseda je pastorkovala v šoli, javnosti in celo v cerkvi. Jurij Flejšman je hodil svojo slovensko pot. Kot pevec in pesnik je zbral okoli 32 slovenskih pevcev in nastopil s prvim domačim koncertnim programom v oficijelno nemški Ljubljani. Njegov zbor je postal temelj in izvor poznejšega pevskega zbora Čitalnice, iz katere je izšel tudi pevski zbor Glasbene Matice in s njim prvi koncertni pevski zbor slovenski, sloveč na temeljih izrecno glasbene umetnosti. Njegov zbor je budil narodno zavest, uglašal strune narodne melodije in uvrščal zavest v našo zmožnost. Jurij Flejšman je zavestno ču-

til slovensko. Njegove budnice in zdravice so poveličevanje lepote ožje domovine in glasne izpovedi naše pripadnosti k velikemu skupnemu deblu slovanstva. Pozno se je spomnil tega moža naš rod in mu dal skromno zadoščenje. Po krivici je bilo njegovo ime malo poznano, čeprav je narod pel njegove ponarodele napeve. Danes hiti popravljati zamujeno. Flejšman je bil narodni prvoborilec. On je bil prvi slovenski skladatelj, ki je pel izključno umetne pesmi, in prvi glasbeni organizator, zbirajoč v »Grlice«, v prvem našem glasbenem listu, vse važne slovenske sodelavce tedanje dobe. Pod okriljem slovenskega društva je dal kot prvi urednik »Grlice« pobudo za našo domačo glasbeno produkcijo in ustvaril je s svojim listom čebelico naše melodije. Flejšman je izdal sedem zvezkov slovenskih pesmi, tri izmed njih je krstil za »Mične slovenske zdravice«. V njih je izpričal svoje slovenstvo s skromnimi, a prepričevalnimi napevi. Izpričal je, da pozna svoje ljudstvo, njega boli in veseli. Njegove pesmi so poznane po vsej Jugoslaviji in preko njenih meja, postale so svojstveni pridevek našega pevskega izražanja. Flejšman je predhodnik Nedveda in bratov Ipavcev in orač najtrših naših kulturnih početkov, dušenih po zločestem okolju reakcije pod letom 1848., in vodeč nas s Prešernom v slutnjo jasnejših vremen. Je plod slovenske samoniklosti, ki se je mukoma izvijala izpod teptanega plamena narodne zavesti, on je zvest sin svojemu gorenjskem kraju, vnet klicar naše zamočane radosti in veder oznanjevalec boljšega življenja.

Danes je pevski praznik zborov, naslednikov Flejšmanovega zbora pred davnimi leti. Kakor nikdar prej nam je ta prošlost blizu, v teh težkih dneh trdega dnevnega boja za kruh in prostor. Ko se odkrije ta beli steber, bo dano najvišje priznanje našim pesmi, tolažbi naši v najtežjih dneh, nekravemu našemu orožju v časih, ko nas je ta pesem bodrila iz obupa turških navalov, ko je molče grozila tujim gradovom srednjega veka in nas sproščena speljala skozi smrtne muke vojnih let k solncu samostojnosti. In kadar bo izmed mož, ki so moralno jačili našo samozavest in nas bodrili k delu, imenovano katerokoli ime, tedaj bo eno ostalo med nepozabnimi: ime in spomin Jurija Flejšmana.

Njemu slava! Peruzijeva izvajanja so bila iz dna srca in so tja tudi segla. Pevski zbori so zapeli nato Flejšmanov himnus na Vodnika, ki ga je dr. Kozina priredil nalašč za to slavnost. Potem sta govorila še dr. Švigelj in prof. dr. Rožič, ki je v imenu Kluba koroških Slovencev napravil zgornjo paralelo med Koroškim slovenskim skladateljem Košatom, ki je prešel k Nemcem, in pa Flejšmanom, ki je vključ vsemu ostal, odkoder je bil. Ko so razna društva UJU, »Ljubljana«, Pevsko društvo Domžale, domača šolska mladina položila še vence pred spomenik in so za slovo združeni pevci zapeli še »Luna sije«, se je množica polagoma začela razhajati. V kljub žalostnemu dnevu je bilo lepo, manifestativno slavlje, s katerega je moral vsakdo odnesti najlepši vtis.

Proslava 60-letnice celjskih gasilcev

Celje, 7. junija.

Prostovoljno gasilno in reševalno društvo je danes praznovalo 60-letnico svojega obstoja ter blagoslovitev novega društvenega prapora. S proslavo je bil zvezan izlet Jugoslovanske gasilske zveze. Pokrovitelj vse slavnosti je bil g. ban dr. Marušič. V soboto zvečer so priredili gasilci bakljado, kakor jo v Celju ni bilo videti. Nebroj lampijonov in bakelj se je ob zvokih godbe pomikalo skozi mestne ulice. V nedeljo zjutraj je godba priredila budnico po mestu, pri jutranjih vlakih pa je čakala goste, ki so od blizu in daleč prihajali v Celje. V prvih dopoldanskih urah je tudi g. ban prisel v Celje.

Pred Marijino cerkvijo je bil postavljen oltar, okoli katerega so se v strumnih vrstah postavljali gasilci, ki jih je bilo 550 s trinajst zastavami. Na balkonu mestnega načelstva pa so prisostvovali maši g. ban dr. Marušič, mestni načelnik g. dr. Gorican, magistratni nadsvetnik g. Šubič, občinski odborniki, komandant mesta g. polkovnik Purič, komandant 39. polka g. polkovnik Kostić, predsednik upravnega sodišča g. dr. Vrtačnik, sreski načelnik g. dr. Hubad, predsednik okrožnega sodišča g. dr. Vidovič, policijski predstojnik g. Geržinič, starosta Jugoslovanske gasilske zveze g. Turk s člani predsedstva, kumice nove zastave ga. Stermečki, ga. Gradtova, ga. Posavčeva ter ga. Jellenzova in drugi gostje. Mašo je daroval g. Jurak. Po povzdigovanju so prinesli novi prapor ter ga postavili pred oltar. Po maši je mestni načelnik pozdravil gasilce v imenu mesta Celja, nato pa je g. ban čestital gasilcem k njih jubileju in jim obljubil, da bo vedno podpiral njih človekoljubno delovanje v blagor domovine. Starosta g. Turk se je zahvalil za pozdrave in čestitke. G. opat je nato blagoslovil zastavo, v imenu kumie pa je spregovorila ga. Stermečki.

Poveljnik celjskih gasilcev g. Koschir je nato izročil prapor zastavonoši g. Putanu Ivanu. Sledilo je zabijanje spominskih žebeljev. Prvi je zabil žebelj g. ban z besedami: »Z vero v Boga za kralja in domovino.« Za njim so zabijali drugi, predvsem zastopnik Sokolskega društva v Celju, skavti, zastopniki gasilskih žup in društev. Nato je sledila blagoslovitev gasilskega doma, ki ga je mestna občina zgradila na dvorišču mestnega načelstva, gasilnega orodja in novega rešilnega avtomobila. Tudi tukaj so gori omenjene dame kumovale.

G. ban in drugi gostje so se postavili potem pred poslopje mestnega načelstva, kjer so številne gasilske čete z zastavami in godbo na čelu uprav vzorno defilirali pred njimi. Vodil je celimohod podstarosta gasilske zveze g. Vengust. V svečano okrašen občinski dvorani je nato sledila slavnostna seja. Podstarosta g. Vengust je imel slavnostni govor in prečital sledeči pozdravni brzojav na Nj. Vel. kralja: »Gasilstvo

Dravske banovine zbrano na 60-letnici prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva v Celju in pokrajinskem zletu Jugoslovanske gasilske zveze polaga predstol Vašega Veličanstva izraze neomajne zvestobe. Pozdravni brzojav so odposlali tudi g. ministrskemu predsedniku generalu Zivkoviću.

Nato je g. Vengust v daljšem govoru prikazal zgodovino društva od njegove ustanovitve leta 1871 pa do danes in končal svoja izvajanja z zagotovilom, da gasilci nimajo samo naloge gasiti elementarni ogenj, temveč tudi ogenj nesloge in mržnje in da morajo delovati za blagor človeštva in domovine. Mestni načelnik je nato ponovno čestital društvu, g. ban pa je v lepem govoru slavil velike cilje in ideje gasilstva. Končno je bilo podeljeno častno članstvo g. mestnemu načelniku dr. Goricanu, g. finančnemu referentu občinskega odbora dr. Vrečku, g. mag. Posavcu ter trgovcu g. Rakuscu. Opoldan je bil za goste banket v hotelu »Evropa«. Popoldanska veselica na Glaziji se radi dežja ni mogla vršiti in je bila preložena v Narodni dom, kjer so se Celjani in gostje še dolgo vrteli ob zvokih godbe.

Občni zbor narodnih železničarjev in »Sloga«

Ljubljana, 8. junija.

V dvorani Okrožnega urada se je vršil večeraj občni zbor Oblastnega odbora Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, ki ga je vodil I. podpredsednik g. Weber. Občnemu zboru so prisostvovali zastopnik centralnega odbora v Beogradu g. Joža Simončič, zastopniki oblastnih organizacij v Beogradu, Subotici in Zagrebu in 30 delegatov, ki so zastopali večino članstva.

Iz tajniškega poročila g. Vrtačnika je bilo razvidno, da ima oblastna organizacija v Dravski banovini 30 podružnic. Poleg podružnic deluje še 8 strokovnih odsekov, ki razvijajo živahno delavnost.

Iz vseh poročil in debat je bilo razvidno, da je nastavljen oboje z malimi izjemami glede prejemkov v zadnjem letu nekaj na boljšem. Delavcem pa glede prejemkov z novim delavskim pravilnikom ni bil oustrešeno, ker morajo plačevati za pokojninski fond za vso dobo nazaj nad 7000 Din. Radi vseh teh vprašanj so bili sprejeti potrebni sklepi, ki se bodo sporočili odločilnim činiteljem.

Pri volitvah so bili izvoljeni: za predsednika Oblastnega odbora g. Roter Albin, I. podpredsednika Punčuh Miro, II. podpredsednika Kopnivec Nande, I. tajnika Vertačnik Albert, II. tajnika Zupan Ciril, zastavonošo Koprivec Ivan ter v odbor Deržić Ivan, Ponikvar Ciril, Weber

Matija, Klebel Emil, Srebot Franc, Kervin Franc, Osredkar Amalija, Požgaj Franc, Zerjav Karol, Černivec Engelbert, Kocjan Ivan, in Jelčič Ivan. Za predsednika nadzornega odbora je bil izvoljen Luschützky Josip, v odbor pa Majcen Franc, Safošnik Ivan, Lončarič Lovro, in Mohorič Ivan. Za Centralni odbor je izvolila skupščina g. Deržića iz Ljubljane in Velmarja iz Maribora, a kot namestnika Boltar Matijo in Tumpelj Rudolfa.

Z običnega zbora so bile poslano pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju, ministrskemu predsedniku in prometnemu ministru.

Danes popoldne ob 18. se je vršil v Ljubljanskem dvoru občni zbor železničarskega glasbenega društva »Sloga«. Iz poročil funkcionarjev je bilo razvidno, da šteje godba 54 članov, pevski zbor 85 članov in članice, glasbena šola pa 212 gojencev in gojenk. Društvo ima 232 ustanovnikov in 1087 članov. Lani je imelo 118.018 Din dohodkov, izdatkov pa 107.884 Din. Premoženja ima »Sloga« 161.150 Din.

Zadnja dva dneva ljubljanskega velesajma

Ljubljana, 8. junija.

Včeraj na predzadnji dan velesajma je bil obisk kljub deževnemu vremenu zelo številan. Velesajem je obiskalo nad 9000 oseb, med katerimi je bilo zlasti veliko inozemcev. Interesanti so prišli tudi iz Zeneve, ki so se zelo laskavo izrazili o ljubljanskem velesajmu. Živalno vrvenje je bilo po razstavišču. Da ni nagajalo deževno vreme, bi bil obisk v nedeljo rekorden.

Danes zadnji dan velesajma je bil obisk prav zadovoljiv. Ljudje prihajajo, da nakupijo stvari, ki so si jih med velesajmom ogledali, ker dobro vedo, da bodo razstavljalci v cenah popustili. Kupčije so bile v vseh panogah prav dobre, zlasti v veliki industriji delajo razstavljalci večje kupčije od lanskih. Posebno težka industrija, metalna industrija Dravske banovine in elektrotehnična industrija so napravili izvrstne kupčije. Znana berlinska trdnica klavirjev Hauschulz je razprodala vso svojo zalogo klavirjev, enako praška trdnica klavirjev Dahlbör, ki je od lanskega leta do danes prodala sama 62 klavirjev. Ravno tako je neka beogradska trdnica opank prodala nad 500 parov opank, kar znači, da se je to srbsko obnavljalo tudi že pri nas udomačilo in priljubilo. Skratka, vsi razstavljalci so z doseženimi kupčijami prav zadovoljni.

Uprava velesajma je prejela danes od ministra dvora zahvalno pismo na udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju ob priliki otvoritve velesajma. Enako čestitko je prejela uprava od norveškega konzulata iz Beograda, ki v zelo laskavih besedah čestita ljubljanskemu velesajmu.

Celotni obisk ljubljanskega velesajma je znašal 104.000 oseb, ki bi bil gotovo še večji, da ni bilo treh deževnih dni. Z današnjim dnem se je naša imenitna gospodarska razstava zaključila, v jeseni od 29. avgusta do 9. septembra pa bo velika jesenska razstava, združena s tujsko prometno razstavo, nakar že danes opozarjamo naše občinstvo.

Smrt narodnega delavca

Gomilsko, 8. maja.

Prav letos, ko bi slovesno praznoval 50-letnico mature, nam je bila žena iztrgala iz naše srede g. Ivana Zotterja, šolskega upravitelja v pokopju.

V nedeljo ob 20. se je poslovil od nas za vedno. G. Ivan Zotter se je rodil v Sv. Pavlu ob Preboldu 10. marca l. 1862, kjer je tudi obiskoval ljudsko šolo. Maturiral je v Mariboru 18. julija l. 1881. Nato je odšel na svoje prvo mesto v Zabukovje pri Sevnici. Služboval je v Braslovčah, Sv. Pavlu ob Preboldu in l. 1892 je prišel v Gomilsko, kjer je služboval do upokojitve.

Na njegovo pobudo se je l. 1899 osnovalo v Gomilskem »Bratno društvo«. L. 1903 je bila ustanovljena požarna bramba, katere marljiv tajnik je bil vsa leta. L. 1918 je ustanovil moški pevski zbor, katerega je isto vodil vsa leta.

Njegovo delo je tudi kmetijska podružnica, katere se je osnovala l. 1912.

Pod njegovim upraviteljstvom je šola l. 1895 dobila vrt in sadovnjak ter se je l. 1903 razširila šola v trirazrednico.

Za požrtvovalna dela v obči blagov je bil po svojem 20-letnem službovanju na tukajšnji šoli l. 1913 imenovan za častnega člana gomilske in gozarske breme; ob isti priliki je dobil ob omenjenih korporacij lepe diplome. Odlikovan je bil tudi z redom sv. Save V. razreda, 8. novembra 1925 je po svojem 44-letnem službovanju odšel v pokoj. Nastanil se je v lepem gradiču Stroušneku, ki je last g. Čmaka. Pogreb nepozabnega nam g. Ivana Zotterja bo v sredo 10. t. m. ob 15. uri iz njegovega sedanjega domovanja v Stroušneku na pokopališče v Gomilskem.

Vsem priljubljenega ohranimo v najlepšem spominu, žalujočim pa najiskrenejše sožalje!

Starešinska družina KJPA

V beli dvorani hotela »Union« se je večeraj popoldne vršil izredni občni zbor »Kluba jugoslovanskih primorskih akademikov«, na katerem se je ustanovila njegova starešinska družina. Predsednik kluba je otvoril zborovanje z lepim pozdravom. Prečital je razne brzojavke in nato v kratkih besedah omenil pričetke delovanja akademskega kluba, ki je danes edina organizacija primorskih akademikov, ki jih je na ljubljanski univerzi okrog 350.

Sledila so poročila pripravljalnega odbora starešinske družine in sta poročala dr. Lavo Črnelj kot predsednik, ing. Sketelj kot tajnik. Pravila je nato občni zbor soglasno sprejel. Pri volitvah so bili v starešinski svet soglasno izvoljeni dr. Čermelj za predsednika, Narte Velikonja za podpredsednika, Štrekelj za tajnika, Sketelj za blagajnika, za odbornike pa dr. Bo-

ris Furlan, inž. Gvido Gulič, inž. Janko Mačkovec, za nadzornika dr. Anton Breclj in dr. Leopold Boštjančič.

Izmed pozdravnih govorov zastopnikov posameznih društev, ki so bila povabljeni na občni zbor, so žele mehke, a obenem globoke besede dr. Rožiča viharno odobravanje.

Železniška nesreča pri Lescah

Trije vagoni so se iztirili.

Lesce, 7. junija.

Tovornemu vlaku, ki je vozil večeraj okoli 8. ure iz leske postaje proti Radovljici, se je pripetila 100 m od izhodišča pri železniškem prelazu težja nesreča.

Kretničar je ravnal popolnoma pravilno, enako tudi strojevodja, ki je kot običajno vozil proti odprti progi. Dejstvo je, da je lokomotiva s štirimi vagoni gladko prevozila prostor, ko so se na istem mestu na mah iztirili naslednji trije vagoni, od katerih je eden samo odskočil, dočim je drugi zelo popolnoma prevrnila, tretjega pa postavilo preko tračnic. Na kraj nesreče je hitro prispelo s pomožno lokomotivo in potrebnim orodjem železniško osobe z Jesenic, ki je s pomočjo domačih delavcev odstranilo v pičlih dveh urah tir. Dva vagona sta bila postavljena na tir, tretji vagon pa so odmaknili ob progo. Dva vagona sta bila prazna, tretji pa naložen z janskim lesom.

Se najbolj verjetna je domneva, da so se pri starih vagonih razrahljali spoji pri oseh in so zaradi tega skočili iz tira.

Pravda »Kola jugoslov. sester« v Celju proti uredništvu »Slovenca«

Na obtožbo »Kola jugoslovanskih sester v Celju« ter nje predsednice Marice dr. Sernečeve in odbornice Alojzije Cilenškove proti odgovornemu uredniku »Slovenca« je bila dne 5. in 6. t. m. odrejena glavna razprava pred okrožnim sodiščem v Celju. Sodil je sodnik okrožnega sodišča v Celju dr. Baydek, zasebne tožiteljice je zastopal dr. Vladimir Ravnihar, odvetnik iz Ljubljane, toženega urednika pa je branil dr. Ogrizek, odvetnik iz Celja kot namestnik dr. Brejca iz Ljubljane.

Predmet obtožbi je bil članek pod znano rubriko »Kaj pravite«, v katerem pisec glasom obtožnice očita tožiteljicam, češ da so bile nabirale denar za svojo počitniško kolonijo v Bakarcu, kamor bi pošiljale revne otroke iz Celja na počitnice, da pa so se s tem denarjem razne okorščale in same z vso žlahto vred uživale udobne počitnice ob morju. Zadeva z Domom v Bakarcu je bila že svoj čas v našem listu dovolj pojasnjena.

Obdolženi urednik se je zagovarjal s tem, češ da je članek splošnega značaja, da tožiteljice v članku niso tako jasno označene, da bi jih mogel vsak spoznati in da torej ob čitanju članka ni nujno sklepati na celjsko Kolo. Hkratu pa je urednik nastopil dokaz resnice za kleveto.

Že v preiskavi se je izvedel obširen dokaz o obojestranskih trditvah. Zaslisanih je bilo nad 60 prič. Tudi na razpravi, ki je trajala dva polna dneva, je bilo zaslišanih še mnogo prič — zaradi tega je bilo za sojenje v tej zadevi delegirano sodišče v Celju — ter je sodnik, ki je jako energično in preudarno vodil razpravo, izžepal vse gradivo.

Eno je brezdvomno pokazala razprava, da se je namreč po toženem uredniku doprinešeni dokaz popolnoma izjavil. Sam branitelj dr. Ogrizek ga v svojem razgovoru ni več vzdržal ter se je omejil zgolj na brambo, češ da za tožiteljice ni podana aktivna legitimacija, izjavljajoč v smislu čl. 87. zakona o tisku, da se članek Kola sester v Celju in njenih članice ne tiče.

Temu nasproti je zastopnik tožiteljice dr. Ravnihar v svoji repliki upravičeno poudarjal, da prihaja obdolženec s tako izjavo prekasno in da bi bila izjava za tožiteljice sprejemljiva začetkom pravde. Toda odgovorni urednik v svojem odgovoru na tožbo take izjave ni bil poddal. Zagovarjal se je samo s tem, da iz članka ni razvidno, da bi meril baš na celjsko Kolo. Čim pa je v isti sapi nastopil dokaz resnice, je postala njegova izjava, če bi jo tudi bilo tolmačiti kot izjavo v smislu čl. 87 zak. o tisku, brez vrednosti. Tembolj, ker je urednik po svojem branitelju še pričetkom razprave izjavil, da se iz načelnih žurnalističnih razlogov ne poravnava.

Ob 9. uri zvečer je sodnik razglasil sodbo, s katero se urednik »Slovenca« krivim spozna klevete v smislu čl. 52 zak. o tisku ter obsodi na deset dni zapore in 3000 Din denarne globe. Zasebnim tožiteljicam mora povrniti odškodnino za idealno škodo v znesku 5000 Din ter plačati vse pravne stroške. Tudi mora objaviti sodbo po nje pravomočnosti na čelu lista.

Zajedno s to zadevo se je razpravljalo tudi o tožbi g. Leona Pibrovca, šolskega upravitelja na Jesenicah zoper Slovenčevega urednika zaradi klevete. Te obtožbe pa je sodnik toženega urednika oprostil vsake krivde in kazni, češ da je v prizadetem članku tožitelj premočno jasno označen, da bi mogel nastopiti kot tožitelj.

Zoper sodbo so priglasiili priziv branitelj dr. Ogrizek, zasebne tožiteljice po dr. Ravniharju zaradi prenizke kazni in zastopnik Leona Pibrovca dr. Kerschbaumer.

Razširjajte Jugoslovana!

Jz Dravske banovine

d Razpisana služba v Kranjski gori. Po členu 13. zakona o sodnikih rednih sodišč in členu 1. uredbi o stečaju za sodnike okrajnih okrožnih in tržnih sodišč se razpisuje stečaj za popolnitev mesta starešine okrajnega sodišča v Kranjski gori. Prošnje, opremljene v smislu čl. 3. gornje uredbe, je treba predložiti do 28. junija službenim potom.

d Abiturientom idrijske realke iz leta 1911. in drugim idrijskim dijakom. Meseca julija poteče dvajset let, odkar smo maturirali. Nekateri tovariši (inž. Viktor Šinkovec, direktor rudnika v Brezi, Joško Vončina, orožn. kapitan v Ljubljani, Jože Teršarjev, železniški uradnik v Ljubljani, podpisani itd.) smo se domeni, da bomo praznovali dvajsetletnico v čim večjem krogu vseh dijakov, ki so več ali manj študirali v Idriji in se naše slovesnosti lahko udeležijo. Prav tako povabimo seveda tudi vse nekdane naše gg. profesorje. Zaradi podrobne organizacije našega sestanka je potrebno, da mi vsi, ki se za proslavo zanimajo, čimprej javijo svoj naslov. — Dr. Janko Tavzes, poštni svetnik v Ljubljani.

d Redni občni zbor Slovenskega društva za varstvo živali v Ljubljani sklicujem na podlagi sklepa odbora seje na dan 5. julija 1931. ob 10. uri dopoldne v Ljubljani. Kje bo občni zbor, bo ob pravem času objavljeno. — Fran Rebernak, predsednik.

d Sokolsko društvo v Središču ob Dravi bo priredilo z obrtnim društvom, ki proslavlja desetletnico obstoja, 14. junija t. l. pred Sokolskim domom veliko javno tombolo s telovadnim nastopom ob sodelovanju domačih Sokolske godbe. Prijatelji Sokolstva in obrtništva prisrčno vabljeni! — Odbor.

Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobjeno perilo v najlepšo izvršitev. 398-1

d Neverjetno enostavno in v zvezi temu idealno, pregledno, natančno, in kratkem času je znano in tako priljubljeno RO-LEX knjigovodstvo. Res je vredno, da si ta sistem pustite neobvezno razkazati pri Kartoteki, Šelenburgova ulica 6, I. Potem boste, kakor že več sto drugih, radi priznali, da pride za Vaše podjetje vpoštev samo RO-LEX knjigovodstvo. Veselilo nas bo, če se bomo mogli z Vami seznaniti. — Kartoteka, družba z o. z., Ljubljana, Šelenburgova ulica 6, I. 1362

Ljubljana

Torek, 9. junija 1931., Prim. in Fel. Pravoslavlji: 27. maja, Terapont.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Marjiniem trgu in Kuralt na Gosposvetni cesti.

Poljski novinarji bodo naši gostje. Po obvestilu Centralnega presbiraža bo prišlo v četrtek 18. t. m. v Ljubljano okoli 20 poljskih novinarjev. Iz Ljubljane se bodo poljski gostje odpeljali na Bled in v Bohinj. Tudi v našo korist bo, da bomo poljske goste sprejeli čim bolj priščno. V dveh dneh, katera bodo prebili med nami, jim moramo razkazati vse naše krasote, kolikor bo v tem skopem času mogoče.

Finančni direktor gospod dr. Povalej Josip bo od 11. do včevši 20. t. m. na oddihu. Stranke bo sprejemal med tem pomočnik finančnega direktorja g. Spindler Martin.

Sokol Ljubljana II. ima v nedeljo 14. t. m. svojo javno telovadbo na letnem telovadišču na Prulah. Začetek telovadbe točno ob 17. Pri telovadbi in ljudski veselici sodeluje godba 40. pešpolka. Javni nastop je skrbno pripravljen ter bo nudil vsem posetnikom lep telovadni užitek. Vabimo bratsko vse Sokolstvo in njemu naklonjeno občinstvo k čim večji udeležbi. Zdravo!

V nedeljo, dne 14. junija t. l. bo v Šiški velika sokolska slavnost. Sokol Ljubljana-Šiška bo vzdal temeljni kamen sokolskemu domu. Slovesnost je ob 11. uri dopoldne. Popoldne ob 17. uri telovadni nastop. Na svidenje ta dan v Šiški. Zdravo!

Drugo gostovanje tenorista Banovca bo v operi v četrtek 11. t. m. v »Hofmannovih pripovedkah«. Predstava je za red A.

Frankova drama »Vzrok« v ljubljanskem gledališču. V sredo 10. t. m. ob 20. uri bo v ljubljanski dramji zadnja premijera »Vzrok«. Delo prikazuje z vso jasnovidnostjo in brezobzirnostjo, vredno Dostojevskega, duševni razvoj pisatelja, ki postane zaradi navidezno nevažnih, v resnici pa bistvenih vzrokov moriv in zločinec, ki po brezuspešni obrambi pred sodiščem zblazni in ki ga kljub temu obsodijo na smrt in odvedejo na morišče. Dejanje se odigrava v Berlinu in malem mestecu blizu Berlina. Režija je v rokah g. Cirila Debeveca. Premijera je za abonma reda E. Začetek točno ob 8. uri.

Peti tramvajski voz v Ljubljani. Včeraj je prispel v Ljubljano peti tramvajski voz iz tovarne v Brodu na Savi. Turkovi delavci so voz s pomočjo ameriškega traktorja v dveh urah potegnili iz vagona na tračnice pred glavnim kolodvorom, tako da je bil že ob 16. uri v remini. Novi voz ima številko 19.

Prvi jugoslovanski tečaj za strojnike. Te dni je bil zaključen prvi jugoslovanski tečaj za strojnike na Srednji tehnični šoli, ki ga je vodil inšpektor inž. Gulič. Umetnost je, da se absolvent tega tečaja prepusti sedaj k državnemu izpitu za nadstrojnika, da se tudi v tej panogi osvobodimo. Povečini zavzemajo vodilna mesta nadstrojnikov pri nas tuji, dasiravno imamo dovolj kvalificiranih moči. — Tečaj je priredilo pred 3 leti ustanovljeno Društvo stroj-

nikov, ki ga vodi agilni predsednik g. Nace Mihevc.

Pevski zbor Glasbene Matice. Danes ob 20. uri obvezna vaja za mešani zbor. Odbor.

Akademik! V sredo 10. t. m. točno ob 17. uri bo v prostorih Družbe sv. Cirila in Metoda (Beethovnova 2) drugi članski sestanek akademске podružnice CMD. Radi nadaljne notranje grupacije in ureditve dela med počitnicami je udeležba za vsakega posameznika najstrožje obvezna. — Odbor.

Francoski inštitut opozarja, da bo v četrtek 11. t. m. predaval g. R. Warnier, in sicer v društvenih prostorih v Narodnem domu. Naslov predavanja: Gobineau, njegovo življenje in pomen. Začetek ob 21. Vabimo.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. Srečko Puher

se je preselil z ordinacijo iz Poljanske ceste 16 v lastno vilo v Simon Gregorčičevo ulico 32 (vila poleg banske palače na Bleiweisovi cesti nasproti Trgovskega doma). Tel. 20-70. 1406

Odprta noč in dan so groba vrata. Umrli so: Ljudmila Rajh, 11 let star, hči dninarice, Vidovdanska c. 9; Matija Pišek, 53 let star, železničar, Verovškova ul. 22; Franc Grobelnik, 67 let star, pregled. mest. dohod. urada v p., Cojzova c. 1; Marija Vidmar, roj. Kalisto, 67 et star, vd. vodovod. strojnika, Bleiweisova c. 4; Stanislav Skalar, 22 let star, ključavničar, Galjeveca 166; Franc Kastelic, 18 let star, sin posestnika, Vidovdanska c. 9. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli: Jelica Vuk, roj. Sadar, 37 let stara, vp. učiteljica, Vrhnika; Franja Brandstätter, roj. Pucelj, 52 let stara, žena stolarja, Za gradom 1; Zlatko Habjan, 4 mesece star, sin šoferja, Selca pri Kranju; Ivan Požar, 57 let star, čevlj. mojster, Grabljevičeva ul. 12; Krista Trebusak, 6 mesecev stara, hči posestnika, Podhrucka; Josip Podraž, 30 let star, sin posestnika, Vel. Ločnik; Jožefa Kos, 52 let stara, zasebnica, Kozarje 23; Anton Glavan, 20 let star, delavec, nestal, bivalj; Marija Urigel, 57 let stara, žena kajžarja, Tržišče; Ivan Gruden, 5 let star, sin delavca, Zagradec; Marija Ihan, roj. Podraž, 32 et stara, žena cerkovnika, Muljara; Franja Jerin, 57 let stara, služkinja, Turjaški trg 4; Marica Šešal, pol leta stara, hči sobarice, Zavod za zaščito dece; Ivana Učakar, 7 let stara, hči posestnika, Ihan, in Frančiška Glavič, 63 let stara, zasebnica, Moste. Blag jim spomin! Žalujemo naše sožalje!

Izgubil se je sveženj (zavoječek) uradnih spisov obče državne bolnice v Ljubljani, naslovljen na kraljevske banoske uprave v Ljubljani, oddelek za zdravstvo. Najditelj se vljudno naproša, da zavoj vrne splošni bolnici v Ljubljani.

Nesreče. 24letni delavec Franc Zore iz Stegen pri Moravčah se je vsekali s sekuro v levo nogo. — 29letna žagarjeva žena Marija Papiž iz Trstenika, občina St. Rupert na Dolenskem, je padla z voza in si zlomila levo roko. — 30letnega posestnika Antona Režena

Jz drugih banovin

12 novih sokolskih zastav

Slavnost sokolske šolske mladine v Subotici. V Subotici so v nedeljo razvili 12 novih sokolskih zastav iz osnovnih šol. Slavnosti se je udeležil ban Dunavske banovine g. Milan Nikolić, ki je ob tej priloiki prvič posetil Subotico kot ban. Nove sokolske zastave so razvili pred mestno hišo, nakar je navzočo mladino nagovoril ban Nikolić in jo vzpodbudil z junaškimi besedami za delo po sokolskih idejah, da mladina s tem krepki svoje telo in duha. Govorili so še župan Evetovič, starosta dr. Pavlas in v imenu šolske dece nadzornik Mikšić. Po slovesnosti je šolska deca defilirala z novimi sokolskimi zastavami po trgu, popoldne pa je imela sokolske vežbe.

Odlikovanje naših novinarjev

Svečanost na poljskem poslanstvu v Beogradu.

V zvezi z delom drugega kongresa poljsko-jugoslovanske antante tiska je priredil v soboto poljski poslanik na našem dvoru dr. Vaclav Babinski čajanko. Ob tej priloiki se je vršila svečanost, na kateri je poslanik izročil poljska odlikovanja našim novinarjem. Poslanik je imel govor, v katerem je poudaril prijateljske odnose med Jugoslavijo in Poljsko. Nato je pa izročil odlikovanja gg. M. Marjanoviću, M. Pivancu, Ribnikarju, Petroviću in B. Jovanoviću. Dobil so red »Polonia restituta«. Odlikovani so bili tudi Radoje Marković, Krakov, Svaiger, M. Sokić in predsednik skopljanske občine Minajlović.

Konjske dirke v Zemunu

Podpolkovnik g. Seunik dobil prvo nagrado za dresuro.

V nedeljo so zaključili konjske dirke Dunavske kola jahačev. Razdelili so tudi nagrade. Pri izpitu za dresuro za nagrado predsednika ministrskega sveta je dobil prvo nagrado podpolkovnik g. Seunik na konju Senjanin Ivo. Drugo nagrado je dobil polkovnik Sinegub, tretjo pa kapetan Boravjošević. Popoldne je bilo skakanje za nagrado Nj. Vel. kralja. Kraljevo nagrado je dobil poročnik Vindakičević na Janosu, drugo podporočnik Rončević na Aliji, tretjo poročnik Popović na Dilberu. Pri skaka-

iz Tržiča je pri sekanju grmovja sunila veja v levo oko. — 3letna Danica Flisova in njen 2letni bratec Valentin, doma z Brezovice, sta se po nesreči oparila z vrelo vodo in je zlasti Valentin dobil nevarne opekline. — 51letni oskrbnik Anton Marinič, stanujoč na Cesti na Loko, je pri košnji tako nesrečno padel, da mu je kosa prerezala žile na zapestju desne roke. Vse te ponesrečence so prepeljali z rešilnim vozom v splošno bolnico.

Maribor

m Okrožni sokolski zlet v Studencih. Mariborsko sokolsko okrožje je priredilo v nedeljo popoldne svoj letošnji zlet in javni telovadni nastop v Studencih. Ob 14. uri je bil po Studencih obhod z godbo, katerega se je pod vodstvom župnega stroste br. dr. M. Kovačiča udeležilo preko 1000 članov, članice, naraščaja in dece. Po obhodu sta pred Sokolskim domom pozdravila zbrane čete domači starosta br. Hren in župni starosta br. dr. Kovačič. Na to je sledila telovadba, pri kateri je nastopilo krog 600 članov, članice, naraščaja in dece. Zlet je kljub neugodnemu vremenu sijajno uspel in pokazal velik razmah Sokola v mariborski okolici.

m Matura na mariborskih srednjih šolah. Na realni gimnaziji bo letos matura samo za lani odklonjene absolvente realke, katerih je 5. Na klasični gimnaziji se bo pričela pismena matura v četrtek 11. t. m., ustmena pa 16. Kandidatov je 50, med njimi 6 žensk. Na državnem ženskem učiteljskem so se pismeni diplomski izpiti že pričeli 1. t. m., ustmeni pa bodo od 15. do 24. Kandidatij je 60. Na zasebnem ženskem učiteljskem šolskih sester so se pričeli pismeni diplomski izpiti 2. t. m. in so že končani, praktični so se pričeli včeraj in bodo trajali do 13. t. m. Kandidatij je 12.

m Zadnja pot kralja mariborskih bohemov. Dasi je živel popolnoma sam, je bil kralj mariborskih bohemov Polde Modic v soboto deležen lepega pogreba. Na zadnji poti so ga spremili vsi službe prosti policijski uslužbenci pod vodstvom poveljnika straže g. Finžgarja, pevci društva »Jadranc«, ki so mu zapeli dve pesmi ter številni prijatelji in znanci, posebno pa Primorci. Ob odprtem grobu je spregovoril pokojniku v slovo bivši gostilničar in sedanjí posestnik g. Konrad Zmuderl. Potem se je nad Poldetom zgrnila črna prst.

m Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje« 985

Oblike moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Narodno gledališče. Vsled obolenosti ge. Zamejč-Kovičeve se je morala letošnja premiera Kienzlove opere »Evangeljnik« preložiti od danes na četrtek. V soboto bo premiera »Meyerlinga« s proslavo Gromove petindvajsetletnice.

m Pijte original »CHABESOC«. 1114 m Himen. Danes se bosta pri Devici Mariji v Puščavi poročila tukajšnji bančni uradnik g. Srečko Mravljak in gđe. Olga Hauptmannova, zasebna uradnica. Bilo srečno!

m Nedelja. Zadnja nedelja je bila v znamenju treh procesij sv. Rešnjega Teles pri franciskanih, sv. Magdaleni in sv. Jožefu v Studencih. Popoldne je pritegnil pozornost nase telovadni nastop Sokola v Studencih in sport, zvečer rokoborbe v »Unionu«. Vreme je bilo ves dan emerkavo, krog 21. ure pa je pričelo strahovito liti in je dež prenehal šele proti jutru.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

KAJ OSVEŽUJE?
„JOGURA“
KOOR JO PIJE VARUJE SVOJE ZDRAVJE!
1935

Gelje

* Rešilni avto stotič stopil v akeijo. V nedeljo so blagoslovili rešilni avto Prostovoljnega gasilnega in reševalnega društva. Ta dan pa je avto že dovršil svojo stoto vožnjo in je moral ta dan štirikrat intervenirati.

* Gasilska veselica, ki jo je v nedeljo opoldan onemogočil hud naliv se bo vršila v istem obsegu v nedeljo 14. t. m. popoldan na Glaziji ob priliki velike gasilske tombole, ki bo na Glaziji ter ne pred mestnim načelstvom kakor je bilo prej določeno.

* Prvenstvena tekma. V nedeljo dopoldan se je vršila prvenstvena tekma med Atletiki, prvacom celjskega okrožja ter SK Trbovlje, prvacom trboveljskega okrožja. Zmagali so Atletiki s 5 : 3 (3 : 1). Sodnik je bil v prvem polčasu g. Janžič, v drugem g. Ochs.

* Zvezdna dirka. Klub slovenskih kolesarjev v Celju priredi v nedeljo 14. t. m. svojo 10. zvezdno dirko.

* Naprave inundačnega jarka in kanala. Mestna občina razpisuje oddajo del in dobavo materiala za napravo zveznega kanala med inundačnim jarkom ob Ipavčevi ulici in Sušnici. Ponudbe je treba oddati do 12. t. m. ob 11. uri pri tehničnem oddelku mestnega načelstva. Nadalje razpisuje mestna občina napravo kanala ob Mariborski cesti od t. z. Diehlovega drevoreda naprej. Ponudbe naj se oddajo do 12. t. m. ob 11. uri na vložišču mestnega načelstva. Natančneje za oba razpisa na oglasni deski mestnega načelstva.

* Ljudsko delo. Danes zjutraj se je začelo ljudsko delo v mestu. Delo bo trajalo samo danes in jutri ter je ozvanih 45 oseb. Delali pa bodo na Masarykovem nabrežju, v Oblakovi, Zrinjskega, Komenskega, Kersnikovi, Stritarjevi in Gajevi ulice ter na cesti od kapucinskega mostu skozi mestni park do Lisc.

* Smrtna kosa. V javni bolnici so 6. t. m. umrle 37-letna Polander Helena, dninarica iz Griž, 32-letna Kokot Eliza, žena malega posestnika iz Roginske gore v šmarskem srezu, 57-letna delavka Kvartič Julijana iz Velenja; 7. t. m. je v javni bolnici umrl 65-letni Cvek Joža, prevžitar iz Marija Gradca.

* Smrt ponesrečenke ob požaru v Mozirju. Poročali smo že o požaru, ki je v četrtek v Jazbinji pri Mozirju vpepelil hišo in gospodarstvo poslopje posestnika Cvikla. Njegova žena Marija je iz goreče hiše rešila otroke in pri tem dobila smrtonosne opekline. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, kjer je v soboto podlegla svojim poškodbam. Casten spomin hrabri materi. Žalujemo naše iskreno sožalje!

* Koncert Celjskega pevskega društva. V soboto 20. t. m. bo 20-30 ter v nedeljo 21. ob 17. obakrat v Celjskem domu, priredilo Celjsko pevsko društvo velik vokalno-orkestralni koncert, ki bo za Celje prvovrstni glasbeni dogodek. V orkestru sodelujejo skoro vsi znani celjski glasbeniki.

Za las so ušli smrti

Nesreča v hrastinskem odkopu.

Hrastnik, 8. junija. V soboto so delali skupaj v odkopu rudarji Bedenik Jak., Rudolf, Češnovar in Gazdnikar, ko se je odkop nenadoma podrl. Kamenje ter premog in tramovje je v hipu pokrilo svetilke ter klobuke delavcev, dočim so se ti v zadnjem hipu še rešili. Stojka je vendarle še vdarila ob Goz-nikarjevo roko ter mu jo je zlomilo, dočim so odnesli ostali zdravo kožo.

Zasačen tihotapec

Zopet eden, ki mu ni bilo treba...

Jesenice, 7. junija. Pretekli teden so na Jesenicah zopet zasačili nekega tihotapca, ki je hotel vtihotapiti iz sosedne države k nam tobak nosljanec. Pa če bi to bil poklicen tihotapec, bi se človek tako ne žudil, toda bil je neki ugleden Kamničan, ki se je vračal iz tujine in si ni mogel kaj, da ne bi vzel seboj čez mejo tudi okoli 2 kg nosljanca.

Pri carinskem pregledu pa možakar ni imel sreče. Preglednik je našel pri njem vtihotapljenno blago in mu ga je seve odvzel ter tihotapca zapisal, da bo imel še opravka z oblastmi in bo moral plačati globo, ki za take prestopke ni ravno majhna.

Kranj

Stražišče pri Kranju. Vsled slabega vremena se je prelozila tombola Sokolskega društva v Stražišču na prihodnjo nedeljo dne 14. t. m. ob 15. uri na Pantah. Kupljene tablice naj se obdržijo. Med tem časom so se nabrali še novi krasni dobinki in bo tombola zelo bogata. V nedeljo vsi na tombolo v Stražišče. 1421

Gimnazijska slavnost. V nedeljo popoldne je blagoslovil stolni kanonik g. dr. Mihael Opeka novo veliko sliko Srca Jezusovega v gimnazijski kapeli. Slika je umetniško delo akademskega slikarja in prof. risanja g. Josipa Pungertnika. Stroške za sliko so krili na pobudo gimnazijskega veroučitelja g. prof. Fr. Watzla, kranjski meščani sami, ki so se tudi udeležili slavnosti.

Avtobusni promet. S kolodvora v mesto se je zopet povečal. Avtobusna družba Kranj-Jezersko si je nabavila novega »Ford« . Glavni postaji sta pred hotelom »Stara postaja« in pred mestno hišo na Glavnem trgu. Novi avtobus je zaprt, kar je pač potrebno radi velikega prahu ali blata.